

Durmuş Hocaođlu

Siyâsî Milliyetçiliğin İflâsı: IV

Muhalif, Yıl: 1., Sayı: 36., 22.09.2000-28.09.2000., s.11

Durmuş Hocaođlu, *Muhalif* Yazıları Sıra No: 33

Künye:

- Hocaođlu, Durmuş., “Siyâsî Milliyetçiliğin İflâsı: IV”., *Muhalif*, Yıl: 1., Sayı: 36., 22.09.2000-28.09.2000., s.11

Buraya kadar serdetmiş olduğumuz fikirlerin özlü bir hulâsasını dercederek başlayalım:

• Refah/Fazîlet Tecrübesi'nin Siyâsî İslâmcılığın İflâsı şeklinde bir netîce hâsıl etmesi gibi, MHP Tecrübesi de Siyâsî Milliyetçiliğin İflâsı şeklinde vahîm bir netîce hâsıl etmiştir.

• Buradaki “**iflâs**” terimi, her iki partinin de birbirine çok benzer bir tarzda, İktidar dışında bulunurken toplumda uyandırmış oldukları intibâlarının, vaadlerinin ve iddialarının altında ezilmiş olması mânâsındadır.

• Her iki partinin birçok ortak özelliğinden birisi de, taşıyamayacakları kadar ağır bir yükü sırtlanmış olmalarıdır; bu îtibarla “İktidar”, her iki partinin de çapının-çeperinin ölçülmesi, takkelerin düşerek kellerin görünmesi konusunda tam ve gerçek bir *siyâset laboratuvarı* görevi îfâ etmiştir.

• Ve kezâlik, nasıl ki Siyâsî İslâmcılık en ağır darbeyi Siyâsî İslâmcı RP/FP elinden yemiş ve bu projeyi şimdilik belirlenemeyecek kadar uzak bir tarihe tehir ettirmiş ve bundan sonraki benzer teşebbüslere ket vurmuş ve dahi bir yandan *ürkütücü* diğer yandan ise faydalı dersler çıkarılabilecek *hayırhah* bir tecrübe olmuş ise; benzer şekilde, Siyâsî Milliyetçilik de en ağır darbeyi Siyâsî Milliyetçi MHP elinden yemiş ve Siyâsî Milliyetçilik projesini şimdilik belirlenemeyecek bir tarihe tehir ettirmiş bulunmaktadır. Aynı şekilde, bu iflâs, bundan sonraki başka bir siyâsî milliyetçilik iktidârı denemesi için de hem *kismet kapayıcı*, hem de *ibretâmiz* olmak gibi birbiriyle muhâlif ve mütenâkız hâsılalar yaratmıştır.

• Refah-Fazîlet Tecrübesi'nin Siyâsî İslâmcılık'ı bitirmesindeki en büyük âmiller, Parti'nin entellektüel zaâfiyeti, gerçek-dışı ütöpik projeler ve Devlet/Sistem ile yollarının kesişmesi ve duruş gösteremeyen, cesâret ve basîretten mahrum siyâsî kadro ve Politik Büro olmuştur. MHP Tecrübesi'nin Siyâsî Milliyetçilik'i bitirmesindeki en büyük âmillerin büyük kısmı RP/FP tecrübesine benzemektedir: Entellektüel zaâfiyeti, gerçek-dışı ütöpik projeler ve duruş gösteremeyen cesâret ve basîretten mahrum siyâsî kadro ve Politik Büro. Buna, MHP'deki bu yükselişi tahmîn edemediği için milletvekîli aday olmanın ve Meclis'e giremeyen kaliteli zevâtın kıtlılığını da eklemek faydalı olur. Fakat MHP tecrübesi çok önemli bir konuda RP/FP Tecrübesi'nden ayrılmaktadır: RP/FP iktidârının Devlet/Sistem ile yollarının kesişmesine mukaabil, MHP iktidârının yolları Devlet/Sistem ile özdeşleşmiştir veya *birşekilde* özdeşleş“tiril”miştir. Birçok MHP'li meb'usun “Halk'ın temsilcisi bir siyâsetçi” gibi değil de “Devlet'i temsil eden üst düzey bürokrat” gibi duruşlarına dikkat

edilmelidir. Bunun içindir ki MHP, git-gide, “Toplum karşısında Devlet’i korumaya” yönelik bir politik doktrini ve bu doktrinden kaynaklanan siyâsî bir stratejiyi benimsemeye başlamıştır. Cumhurbaşkanlığı seçiminde ve en nihâyetinde hukuk-dışı metodları meşrûlaştıran, gayri meşrûluğu meşrû kılan, istihbârî bilgilerle “iş bitiren” KHK konusunda tâkip edilen siyâset buna en mükemmel örneklerdir.

• RP 1995 seçimlerinde ve MHP de 1999 seçimlerinde aldıkları reyi ve yükselişlerini iyi tahlil edememişlerdir. RP başarısı ile sarhoş olmuş, İktidâr’a gelme ile İktidar’da kalmanın aynı şey olduğunu sanmış ve Sistem ile zıtlık ve çelişkiye düşmüş; MHP ise kendisine gelen tüm oyları bütün politikalarının ibrâ edilmesi şeklinde yorumlamış ve RP’nin âkıbetinden de etkilenerek Sistem ile kenetlenme yolunu tercih etmiştir.

• Bunların yanında, ne RP bir **İslâmcı Siyâset farklılığı** ve ne de MHP bir **Milliyetçi Siyâset farklılığı** ortaya koyabilmiştir. İflâs ve iddiaların altında ezilme de budur: Sıradanlaşma, herhangileşme!

Şimdi artık şu konuya geçebiliriz: **Siyâsî Milliyetçiliğin iflâsı ârizî midir, yoksa sistematik mi?** Yâni kusur sâdece bugünkü MHP yöneticilerinin zaâfından mı neş’et etmektedir, yoksa daha derinlerde olan başka sebepler mi aranmalıdır? Fikrimce, doğru olan birincisi değil ikincisidir. Nasıl ki Siyâsî İslâmcılığın iflâsı kendi sistematîğinden kaynaklanmakta ise, Siyâsî Milliyetçiliğin iflâsı da kendi sistematîğinden kaynaklanmaktadır. İflâs, aynı veya benzer karakterde milliyetçilik anlayışına sâhip her parti için kaçınılmazdır; bu sebeple ârizî değil sistematiktir. Dolayısıyla da, MHP’nin yerine BBP de iktidar olmuş olsaydı aynı âkıbete dâhil olmaktan berî olamazdı. Şimdi MHP’yi çok yoğun bir biçimde eleştiren BBP’nin buna dikkat etmesi hayâtî bir ehemmiyeti hâizdir; çünkü âkıbeti büyük nisbette aynı olmaya namzettir.

Öyleyse, bu konu, bizi, esas olarak, doğrudan-doğruya **Türk Milliyetçiliği** üzerine teorik bir kritiğe ve hesaplasmaya götürmelidir.

Suâli şu hâle getirelim önce: **Milliyetçilik’i kendisine birincil bir ilke ittihaz edinen siyâsî bir hareketten neler beklemekteyiz veya beklemeliyiz? Yâni, Türkiye, Türk Milliyetçileri tarafından idâre edildiği takdirde, ‘diğer’, ‘herhangi’ siyâsî iktidarlara olan farkı ne olacaktır?**

Vatan’ı, Millet’i, Devlet’i çok sevmek, bu yüce kavramlar uğruna gerektiği takdirde kendisini fedâ etmeye hazır olmak ve îcâb-ı hâlinde çekinmeden gerçekten de fedâ etmek, muhakkak ki çok saygı duyulması gereken, her babayığide nasîb olmayan çok yüce erdemlerdir. Milliyetçi ile milliyetçi-olmayan — yâni kozmopolit, ya da ‘etnikçi’, veya ‘başka milletlerin milliyetçisi’ — arasındaki en temelli fark bununla başlar: **Milliyetçilik**, öncelikle garazsız-ivazsız olarak içten gelen, fedâkâr, karşılık beklemeyen, coşkulu bir histir, bir sevgidir, bir aşktır. Fakat dikkat: **Siyâsî Milliyetçilik** bununla sâdece “başlar”; bitmez! Bitmemelidir! Bununla başlar ve bununla biterse, kendisi de biter!

İşte, **“Siyâsî Türk Milliyetçiliğinin İflâsı”**nın en temelli ve aslî sebebi budur: Siyâsî Milliyetçilik, delice, coşkulu, tutkulu, çılgınca bir sevda olarak başlamış ve hep öyle kalmıştır; hiç gelişmemiş, hiç tekâmül ve inkişaf etmemiştir. Siyâsî Türk Milliyetçiliği, **MHP**’den çok öncesi, ve el-yevm **BBP** de dâhil olmak üzere, bugün, başlangıç noktasından fazla bir yerlere gidebilmiş değildir: Sınır tanımayan bir Vatan, Millet ve Devlet aşkı! Başı da bu, sonu da!...

Bu aşkın yanlış olduğu söylenebilir mi? Elbette hayır! Bu kavramlara birçok kişi muhtelif şekillerde yakınlık hissedebilir; ama hiçbir kimse Vatan, Millet ve Devlet aşkı konusunda milliyetçiler ile aşık atamaz; zâten **Milliyetçilik** budur; öncelikle budur.

Ama bunlar **Siyâsî Milliyetçilik için** yeter mi?

Elbette hayır! Siyâset, Evlilik gibidir; en iyisi Aşk üzerine binâ edilenidir; ama nasıl ki Evlilik Aşk'tan daha fazla birşey, hattâ çok şey ise, Siyâset de Aşk'tan daha fazla birşey, hattâ çok şeydir.

Şimdi aynı suali bir kere daha soralım: **Milliyetçilik'i kendisine birincil bir ilke ittihaz edinen siyâsî bir hareketten neler beklemekteyiz veya beklemeliyiz? Yâni, Türkiye, Türk Milliyetçileri tarafından idâre edildiği takdirde, 'diğer', 'herhangi' siyâsî iktidarlara olan farkı ne olacaktır?**

Ve yine yâni: Türk Milliyetçiliği İktidar olduğunda Türkiye nasıl yönetilecektir? Türkiye'nin iki asırlık Batılılaşma mâcerası nasıl bir şekil alacaktır; kalkınma, gelir dağılımı, refahın yaygınlaşması, istihdam, özgürleşme, Hukuk Devleti ve Demokrasi problemleri, Din-Devlet ilişkileri, etnik ve mezhebî problemler ve ilââhir... ne şekilde halledilecektir? Ve dahi en mühimi: Bütün bu konulardaki hal tarzlarında bir **"Milliyetçilik farkı"** olacak mıdır? Olacaksa nasıl olacaktır; olmayacaksa, o zaman, milliyetçi iktidar ile milliyetçi olmayan iktidar arasında bir tercih farkı niçin olmak gerekecektir? Yâni: Bu takdirde, **Siyâsî Milliyetçilik** ne gibi ciddî bir taşıyacaktır? Bence, bu durum, İflâs'ın kronikleşmesi ve sistematikleşmesi demek olacaktır.

Suâli biraz daha sivrileştirerek yeniden soralım: Uzun yıllardan, hattâ yüzyıllardan beri birike-birike kördüğüm hâlini almış olan bütün bu problemler yumağının çözülmesinde Türk Milliyetçiliği'nin ne gibi müşahhas ve mücessem, elle tutulur, realist, uygulanabilirlik değeri olan ve en mühimi de, "milliyetçilik farkını gösteren" projeleri vardır?

Daha da açıkça soralım: Bu konuları milliyetçilerin yüzde kaç gerçekten ciddîye alıyor ve ciddîye alanların yüzde kaç da gerçekten ve samimî olarak böyle projelerin varlığına ve şâyet varsa sonuç verebileceğine inanıyor?

Kırıcı olmak bahasına söylemeliyim ki şahsî kanâatim bütünyle menfidir: Milliyetçilerin pek azı bu konuları ciddîye alıyor; bu bir! İkincisine gelince; herkesi samimî konuşmaya dâvet ediyorum; (biz) milliyetçilerin böyle projeleri mrojeleri yok! Bu hususta, RP'nin "300 âlim" in ürünü olan Âdil Düzeni'nden hiçbirşey çıkmaması gibi, MHP'nin de "600 âlim" in ürünü olan Politika Okulu'ndan — beyaz çorap ve sarmısak muhabbeti dışında — hiçbirşey çıkmamasını acı fakat yerinde bir örnek olarak verebiliriz.

İşin doğrusu şu: **Milliyetçiler, ekser-i kaahırası îtibâriyle, yaşı-başı, tahsîli-terbiyesi, mevkii-makaamı ne olursa olsun, hâlâ "genç ülkücü"!** Hâlâ coşkunun bir his denizinde yaşayan genç ülkücü! Hâlâ akıllı bir karış havada genç ülkücü!

Bakınız nitekim: Türkiye'nin hâlâ en zayıf intelijansiyası milliyetçi intelijansiyadır. Yanlış mı söylüyorum, yalan mı? Milliyetçilerin imzasını taşıyan kaç felsefe, kaç sosyoloji, hattâ kaç "milliyetçilik" eseri sayılabilir? Şahsî imkânlarla yapılan mahdur miktardaki çalışmaların dışında kaç adet? Hâlâ en kötü ve okunmaya değmez gazeteler, en pejmürde, çamur gibi dergiler milliyetçi câmianinkilerdir; milliyetçilerin bir TV'si yoktur (o görüntüde olan bir tânesi de seyredilmez bir şeydir); milliyetçilerin ne adam gibi bir san'at hareketi vardır, ne san'atçısı; ne fikir klüpleri vardır, ne sivil toplum örgütleri, ne platformları; en az tartışan, en az irdeleyen, en az teâtî-i fikr ve imâl-i fikr edenler milliyetçilerdir; Demokrasi, Laiklik, Batı ve İslâm dünyası ile olan münâsebetler, Dünya'daki siyâsî gelişmeler bu câmiayı niçin herkesten az ilgilendiriyor? Dahasını da söyleyelim: Milliyetçilerin, Orta-Asya'daki Türkler arasında faâliyet gösterme konusundaki başarılarının cemâatlerin gerisinde kalışı nasıl

açıklanabilir? Gariptir ama, ayıptır söylemesi, Milliyetçiliği en az bilenler ve en az tartışanlar da yine milliyetçilerdir.

Evet: Milliyetçiler bütün bu sahalarda yoktur; ama, Güneydoğu dağlarında ölmek için de, şehit cenâzelerinde de, İtalyan mallarının boykotunda da en ön sırada onlar vardır.

Hep hamâset, hep his! Olmaz böyle şey!

Şimdi soralım: Bu kadar akıllı havada, bu kadar uçuk, hâlâ kemâle ermemiş, hâlâ yirmi yaşın altındaki bir gençlik hareketi karakteri taşıyan bir milliyetçilik siyâsîleştiğinde nasıl başarı sağlayabilir? Böyle birşey nasıl mümkün olabilir? Meselâ, böyle bir hareket tabîî olarak *devletçi* olacak, tabîî olarak Devlet'i, varlık sebebi olan Millet'e bîat ettirmeye değil, tam tersine, Millet'i Devlet'e bîat ettirmeye çalışacaktır; çünkü "devlet" üzerine tefekkür etmemiştir, etmemektedir! Hiç tefekkür etmediği için, "Kutsal Devlet" teriminin teknik olarak ne gibi mânâlara delâlet ettiğini de bilmeyecek ve bu netâmeli terimi savunabilecektir. Yine, hiç tefekkür etmediği için, Devlet'in derinlerinde biryerlerde hazırlanarak önüne konan "âlî menfâatler" zokasını da her zaman yutacak ve her zaman kullanılmaya, istismâra hazır olacaktır.

★ ★ ★

Bu vaziyete göre, artık "**İflâs**"ı deşifre edebilecek hâle gelmişiz demektir: Bu şartlar muvâcehesinde, Milliyetçilik'i kendisine birincil bir ilke ittihaz edinen siyâsî bir hareketten, yukarıda tâdât edilen problemler kümesinin halli konusunda, "milliyetçilik farkı" olarak nitelendirilebilecek, radikal, ciddî birşey beklenemez. Yâni; bu zihniyet değişmediği müddetçe, Türkiye, Türk Milliyetçileri tarafından idâre edildiği takdirde, 'diğer', 'herhangi' siyâsî iktidarlara göre, "milliyetçilik farkı" olarak nitelendirilebilecek olan radikal, ciddî bir fark ortaya koymaya muvaffak olamayacaktır.

★ ★ ★

Onun için, derim ki, evvelen, bu konuları masaya yatırmadıkça, kendimizle hesaplaşmadıkça, karşılaşacağımız âkıbetin hep aynı olacağına dikkat etmeli ve bu problemler üzerinde çok ciddî mânâda zihnî egzersizler yapmadan, sırf iktidar olmak için İktidar olmaktan Allah'a sığınmalıyız.

Bunun için de derim ki; geliniz, kendimizle hesaplaşalım.

Benim gücüm ancak buna yeter; elimden geleni yapacağımdan da emîn olunuz. Bu maksatla, içinden geldiğim ve hâlâ bir ferdi olduğum bu câmiayı kudretim yettiğince eleştirmekten geri durmayacağım.

